

VÖRÖS ZASZLÓ

Megjelenik
minden szombaton.

A veszprérmegyei szocialista párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szocialista párhelyiség.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 kor.
Egy lappeldány ára 50 fillér.

Nyílt-tér petitsora 2 kor. — Hirdetési áraink: Árszabás szerinti jutányos árak.

Miért omlott össze a régi világrénd?

A proletáriátus csupán történelmi hivatását teljesítette, amikor az országban minden hatalmat s ezzel a termelés irányítását is saját kezébe vette. Ez a történelmi hivatottság a proletáriátus feladatává tette, hogy a kiütköző és mind élesebbé váló ellentéteket megszüntesse és a termelés fejtelenségének, anarchiájának egy *tökéletesebb szervezet* létesítésével véget vessen.

Melyek is azok az ellentétek, amelyek a tökéletes termelési rend szükségképeni velejárói s amelyek végül is erre a termelési rendszerre felépített társadalom felbomlásához vezetnek? Vegyük a legfontosabbat. A kapitalista-termelésnek egyik főtürelvése a minél olcsóbban való termelés, a javaknak a lehetőleg legkisebb költséggel való előállítása, mert a szabad verseny mellett csak így tudja a fogyasztó piacot magának biztosítani.

Az olcsó termeléshez vezető eszközök legfontosabbjai, mint tökéletesebb technikai eszközöknek feltalálása és megfelelőbb eljárási módoknak alkalmazása, a termelőknek akaratától függetlenek. Van azonban oly eszközök, melyek magától a termelőtől függenek és e részben legfontosabb a termelt javak mennyiségének növelése, mert a tömegtermelés csökkentti az egy-egy termelőnyerve eső költséget, másrészt a termelési költségek redukálásának hatásos eszköze a munkabérek leszorítása. Mi sem természetesebb, mint hogy minden tökéletes első sorban ehhez a legkönnyebben hozzáférhető módhoz fog folyamodni.

Ime tehát itt szemlélhetjük a tökéletes termelés legkirívóbb ellentmondását! — Az egyik oldalán igyekszik növelni a végtelenségig a termelvények mennyiségét, a másik oldalán a minimumra csökkenti a munkabérek s nem veszi észre, hogy éppen ezáltal meggyengíti a termelt javakra ráutalt nagy tömegnek, a proletárok százezreinek vásárló erejét. *Telt raktárak és nélkülöző tömegek*, ezek voltak a legszomorúbb kísérő jelenségei a háború előtti kapitalista berendezkedésnek. Telt raktárak az egyik oldalon

és nélkülöző nincstelen tömegek a másik oldalon, ez hozza magával, hogy a termelést időnként be kellett szüntetni s egy kapitalistának szíve sem fájdult meg amiatt, hogy ezrelve dobta oda az éhhalál-nak a munkanélkülivé lett proletárokat.

A háború még további ellentmondásokat is hozott felszínre, amelyek fáradhatatlanul ráigásáló szű módjára kezdték ki a kapitalizmus törzsét. A háború a termelő eszközök lerombolását, tönkremenését s ezzel az egész termelés tetemes megcsökkenését okozta egyrészt, másrészt viszont igényesebbé, öntudatosabbá tette az elnyomott proletárokat, akiknek folyton fokozódó igényeit ez a leromlott, legyengült, halálos kórban vonagló kapitalizmus kielégíteni már nem tudhatta.

A kapitalizmust tehát ezek a belsősejében dúló kóros ellentétek pusztították voltaképpen el, miután az egész szervezet előzőleg már alaposan legyengítették. A proletáriátusnak forradalmi fellépése csak sietette ezt a bomló folyamatot s irányt adott a további fejlődésnek. — A szocialista társadalomban a termelés menetét a felmerülő szükségletek fogják irányítani.

Nem fogja túrni a tobzódó kényelmet és pompát az egyik parton s az életnek meg nem szűnő szenvedéseit és megpróbáltatásait a másik parton. — Ahogyan az egyes ember józanul *csak akkor köllhet fényüzési dolgokra, amikor az elsőrendű életszükségeit már kielégülést nyertek*, ugyanugy a társadalom is csak akkor engedheti meg a fényüzési javaknak előállítását, ha már minden egyes tagjának életszükségeitől megfelelő módon gondoskodás történt.

A multban egy neves közgazdász a társadalmat terített asztalhoz hasonlította, ahol azonban nem jut mindenki számára teríték. A mindenbe belenyugó régiek szerint innét eredt azután minden baj és nyomorúság. Mi szocialisták azt mondjuk, hogy a természet asztalán egyformán terítették, csak a falánk, kapzsi és kufár lelkek elorozták az eledelt a gyöngébbek és szemérmesebbek elől. A szocialista társadalom asztalánál mindenki, aki dolgozik, egyenlően helyet talál s ha bőség lesz, egyenlően fogunk annak örülni.

s ha netalán nélkülözések ideje következne el, az is enyhülni fog azáltal, hogy sokak, mindanyunk között oszlik meg.

A termelő szövetke- zetek szervezete.

Az új társadalom alapja: A munka. Aki dolgozik, azé legyen a munka eredménye. Ez az alapfoglata a földműves termelő szövetkezetnek is. Aki megmunkálja a földet, az részesüljön elsősorban a terményben, a föld hozadékában.

A termelő szövetkezetek még a márciusi forradalmat megelőzően először Somogy megyében alakultak meg és az első ilyen termelő szövetkezet a Hitelbank által bérelt 44 ezer hold területnyi Eszterházy-féle hitbizományi birtok volt. Ezt különösen a proletárdiktatura kiküszöbölése óta gyors tempóban követte több szövetkezet megalakulása, úgy, hogy ma már csak Somogy megyében közel hatszáz ezer hold területen van termelő-szövetkezet. Az egész ország területén pedig *több mint két és félmillió hold területen alakultak földműves termelő-szövetkezetek.*

A termelő szövetkezet alakulhat bármely földterületen, de a megművelés intenzitása és eredményessége annál jobban biztosítja van, minél nagyobb a szövetkezeti üzem. A termelő-szövetkezetet annyian alakíthatják, ahány emberre, munkaerőre szükség van az illető földterület intenzív megművelésére.

Tagja lehet mindenki a termelőszövetkezetnek, aki évenként legalább *120 munkanapot biztosít* a szövetkezeti föld megművelésére. A részvény nem pénz és egyéb régi értelemben érték, hanem a munka. A részesedés sem pénz, hanem a terménynek az egyes tag által befektetett munka arányában való hányada. Aki több munkát, több munkanapot szolgáltat a szövetkezetnek, az többet is kap a terményből. Eleinte, míg a pénz végleg ki nem küszöböltek, a terményen kívül pénzübeli részesedésük is lesz a tagoknak.

A termelőszövetkezetnek vannak *teljes és nem teljesjogu tagjai*. Teljesjoguak azok, akik egész éven át minden munkanapjukat a termelőszövetkezetnek biztosítják. Nem teljesjoguak akik nem minden, *de legalább 120 munkanapjukat befektetik a termelőszövetkezetbe.*

A termelőszövetkezet tagjai évközben is ellátatnak minden szükségleti cikkel és élelmiszerekkel, év végén pedig a szövetkezet tisztá jövedelme végzett munkájuk arányában megoszlik közöttük.

A termelőszövetkezet tagjai a maguk és családjuk ellátásán felül megmaradt feleslegeket csak a termelőszövetkezetnek adhatják el. A termelőszövetkezet azután a feleslegekért részben idari árukat szerez be az áruelosztótól,

résben a város élmezésére fordítja.

A termelőszövetkezet szervezete a következő, alulról felfelé:

A szövetkezeti mezőgazdasági-üzem, melynek élén a tagok közgyűlése által megválasztott intézőtanács áll, öt, legfeljebb tíz tagból. Az intézőtanácsban benne van a szakember, az intéző is, aki azonban nem tagja a szövetkezetnek.

Az egyes üzemek bizonyos együttes száma körzetet alkot, amelynek élén, mint ellenőrző szerv, a körzeti felügyelőség áll a kerületi tanácsal. A körzetek kerületbe tömörülnek, ennek élén szintén mint ellenőrző szerv, a kerületi igazgatóság, illetve felügyelőség áll. Valamennyi fenti szervnek legfelsőbb szerve a Termelőszövetkezetek Országos Központja, amely a földművelésügyi népbiztosságnak van alárendelve.

A termelőszövetkezet célja, hogy a föld azok kezében legyen, akik azt megművelik és hogy az intenzív művelés biztosítva legyen a nagyüzem révén. Mert csak a nagyüzem biztosítja a legintenzívebb termelést gépek segítségével, befektetések eszközésével. A termelőszövetkezet másik célja, hogy a városok ellátása, a termelőszövetkezetek révén biztosítsák. Egyik legfontosabb feladata a termelőszövetkezetnek, hogy a közösség, emberi szolidaritás elvét érvényre juttatja.

Majd na az egész ország földterületének tulnyomó része termelőszövetkezet lesz, amelynek sorsát a dolgozók intézik, akkor lesz csak valóban befejezve a forradalom, akkor őlt csak testet igazán az új társadalmi rend gondolata, akkor lesz testvér a falusi és városi proletár, akkor lesz biztosítva a városi proletárság zavartalan ellátása és akkor indulhat meg az új felszabadult élet, amelyben minden dolgozó ember megtalálhatja a maga gazdasági és kulturális boldogulását.

Halottrablók.

Szeretném, ha a tintám és a tollam a szertint váltakoznék, amilyen a thémám — francia parfümbe mártott galambtollal szeretnék szerelmes szonettekét lágy, fehér selyemre tázni, — mázsás tollal és szivemből facsart szintiszta vérrel szeretnék írni, amikor az emberek igazságát kell papíron bizonyítani, — de ennél a thémánál, ami alább következik, azt szeretném, ha gyilkokkal lehetne a betűt belerögzíteni a papírba és az a sebhely, amit a gyilkok üt a papíron, ne tintától legyen látható, sem vértől piros vagy parfümtől illatos, hanem utálatos és undorító valami piszkos-véres gennyből, amire borzongva gondoljon mindenki, aki valaha is látta, mint valami panoptikum-i ronda betegségre.

Háboru volt öt évig, ennyi ideig patakzott a vér, öt évig gyilkolta egymást a világ proletáriátusa, egypár cudarért, egypár koronás bítangért ádáz gyűlölettel. — Jól van, háboru volt, gyilkolás volt, már efelett is napirendre térünk, mert a testvéreink galoppszerű elhalálozása kiölte belőlünk a halál felett való elborulás kegyeletes érzését, de nem térhetünk napirendre azok felett, akik a halottat megrabolták, mert minden kis baká, meg huszár és tüzér, aki a hazáért, a haza sorsáért (oh borzalmas butaság vagy te haza) való fellelkesülés pillanatában vagy a „társadalmi rend“ érdekében indított védelmi háborunkban kapott parancs folytán magára öltötte az osztrák király és magyar császár ruháját, — ez a sok névtelen proletár mind-mind halott volt abban a pillanatban, amikor átlépte a kaszárnya küszöbét. — Sirva bucsuztatta az anyja, az apja, a felesége, a szeretője, — nem az elutazót siratta

benne, hanem a halálbamenőt — és amikor a kis katoná állt a kaszárnya küszöbét, amikor már halott volt, akkor megjelent az állatvilágban is a legutálatosabb dög: a halottrabló hién!

A driltől elkábult, az ostoba gyakorlatoktól kifáradt nyomorult katonát környékezte nesztelen járású modorával, villogó szemével a pénzre éhes döge a hadseregnek, aki kihasználta egy felsőbb parancsnok jószágát, könnyelműségét vagy butaságát és megfelelő ellenszolgáltatások fejében elrabolta a katona keszveszoldját, a felesége hadisegélyét, a kisgyermek szájé elől a falatot, elhitette a nyomorulttal, hogy megmenti a vágóhídtól és amikor kifogyott az erszény, amikor a hiénaéhség már nem talált táplálékot, akkor a proletárt beosztotta a legközelebbi menetbe.

A háboru hirtelen megszüntetése, a soha nem remélt fellelegzése a proletáriátusnak egy időre elfelejtette velünk, hogy nemcsak megindító, de hiénái is voltak ennek a kegyetlen embergyilkolásnak.

De most az emlékeztetőnk nem szabad visszaengedni a multba, erős kézzel, bosszúval és gyűlölettel kell fenntartani minden emléket, minden hallomást és értesülést azokról, akik a háboru alatt megrabolták a katonát, a halottat!

Most ezeknek kell sorra kerülni, nem a vizes lepedőt kell rájuk teríteni, hanem a száraz kötelet a nyakukra hurkolni, — az új világnak, a mi világnaknak meg kell tisztulni a régi rend minden szennyétől és piszkától!

Személyekről ezidőn nem írunk, mert tiltja a proletárbeccsület, hogy bárkinek a nevét is meghurcoljuk a nyilvánosságának a forradalmi törvényszék ítélete előtt, — de felhívunk mindenkit, aki ilyenekről tud, hogy azt bizonyítékai előterjesztésével és névtelenül jelentse be a forradalmi törvényszéknek.

Ne kiméljünk senkit, ne nézzünk semmire, a hiénákat, a halottrablókat irgalmatlanul és igazságos kegyetlenséggel kell kipusztítani.

Próder László.

A Máv. átalakítása villamos üzemre.

Az ország elsőrendű életérdeke fűződik hozzá, hogy a mult idők kapitalista termelésének annyi büne után végre rendet teremtsenek az energiával való gazdálkodás terén is. Feletkébb szükséges, hogy a Máv. és a szocializált magyar nagyvasutak minden arra alkalmas vonalon villamos energiával lássák el a közlekedés lebonyolítását. Tudott dolog, hogy pontos geológiai felvételek szerint az ország eddig felárt és még a jövőben feltáráható összes szénkincsei a háboru előtti széntogasztás alapelve mellett mindössze 65—70 e-ztendőre elégségesek. Ha az összes magyar vasuti vonalakat fokozatosan megvillamosítják, úgy a szénkincsek élettartama legalább is egy fél évszázaddal lesz meghosszabbítható.

A magyar nagyvasutak elektrifikálása a rendelkezésre álló energiaforrások leggazdaságosabb kihasználását célozza. Evégből kombinációba vették a vízierők, a földgázkutak, a turfatelepek és természetesen első sorban a kitermelés alatt álló szénmedencék racionális igénybevételeit.

A vízierők észszerű kihasználását illetőleg a Duna-folyamon három lépcsőzetesen kiépítendő energiafejlesztő állomást terveztek. Ezek a mosoni és a soroksári Dunaágon, valamint Szentendre városa közelében fognak megépülni. A soroksári Dunaágon az építkezést már meg is kezdték. Remény van rá, hogy a főváros rövid időn belül ismét egy hatalmas energiát szolgáltatató központtal lesz gazdagabb.

A szénhányák körzetében legelőnek a Budapestvidéki szénmedence (Nagykovács, Solyvár, Pilisvörösvár, Dorog, Annavölgy, Tokod és Tatabánya) valamelyik alkalmas pontján fog-

nak gözcetrálét felállítani. Kalóriatermelés főként a hulladékszenet fogják felhasználni, amelynél a fejleszhető hőmennyiség előállítására gazdaságosan aránytalanban állott eddig a vasuti szállítási díjjal, illetve annak költségével is. További terv az is, hogy a Budapestben működő valamennyi elektromos központ által termelt villamos-energiát egy központi úgynevezett villamosinre kapcsolják, és hozzávezetik a szénmedence centráljának idehozott áramát is. A termelt összes energiát egyetlen hatalmas rezervórában akkumulálják és onnan egyenesen osztják szét valamely áramfogyasztó között. — A Budapest-körzet összes nagy és kisvasuti, valamint a vidéki üzemek, ugyancsak a magánfogyasztók is megfognak árammal táplálkozni. Ezáltal az állatvilág fentvázolt termelésén túl még annak szétválasztása és felhasználása is a legészterűbb gazdaságossággal lesz elvégezhető.

A terv az, hogy a Budapestről kiinduló összes fővonalakat villamosítják. 2500 kilométer elsőrangú fővonalról van szó. Ezzel a magyar Tanácsköztársaság rekordot teremt a nagyvonalú elektromosítás terén Európában, az Olaszországban, ahol legfeljettebb az elektromos nagyvonalat, mindössze 540 méter villamos nagyvasut van üzemben.

A vonalak villamosítására vonatkozó a legnagyobb részletre is kiterjedő pontos felmérések elkészültek. Számbavették a különböző vonalak lejtviszonyait, a szokott vonatsűrűségeket és végül a várható teljesítményességhez elérő vonatforgalmat. Ezek a számítások a következők fognak nyújtani arra, hogy beláthatóan belül nem áll be az üzemzavar.

Próbavonat a Budapest—Esztergom között, kilométer hosszú, másodrangú váltakozóáramú és hegyvidéki vonalat jelölték ki. Azért a vonalat, mert a kisvárosok közeli közlekedésének zavarja egyik fővonal forgalmát sem.

Bár konkrét megvalósítás még nem van, annyit közölhetünk, hogy a kisvárosok közötti közlekedés villosítottá válik, a nagyvárosok közötti közlekedés villamosítottá válik.

Szakértők véleménye szerint az esetben, ha külföldi nyersanyagimport. Képes a kétezertötíz kilométeres fővonal megindítása hat-tíz esztendő alatt elkészülni.

Belsőnek a Budapest—Bruck-Király vonalon fogják a villamosított fővonalat felállítani.

Felhívás

„Vörös tűzoltóságok“ felállításának

Nagy erénye a magyar embernek, hogy a legteljesebb mértékben bizik saját erejében. Erős hitet tudja védeni és érvényesíteni érdekeit. Feltehetően fővel néz szembe az őt környező veszélyekkel. Nemes önbizalommal érzi győzelmét. Párbeszél nélkül — de ismét csak önmagában nem — kevéde — viseli vereségét. Saját egyéni erővel előmozdítására azonban tartozkozik egyetemes nehezen szervezkedik.

Ha azonban közös veszélyt érez, az embertársainak segítségére kell sietni, a munkára, a közös küzdelemre, egy testtársakkal egyesül. Tartuk meg és becsüljük meg magunkban ezen erényeket, mert ezek tulajdonképpen azok, amelyek lehetővé teszik a társadalmi fejlődést. A társadalmi fejlődés érdekében való küzdelemben oly nagy mértékben kell megmozdítani az erényeket, hogy azok elmozdítsák a közös bajok elleni egyesüléstől a sziklaszilárd alapját képezik.

Igy nyilvánul meg ez a szép erény a társadalmi intézményben is, melynek körében megmozdított emberek önzetlenül, bajtársi lelkesedéssel és szeretettel fognak kezét, vetik össze vállukat, nem a maguk, hanem embertársaik életének megmentésére.

Ezen nemes intézmény fejlesztését előmozdítja a Veszprémmegyei Tűzoltó Szövetkezet, ezen nemes intézmény fenntartását ugyanakkor előmozdította a veszprémmegyei direktor

Éltre hívni, fejleszteni akarjuk az összehozandóságot némes érzetét!

Ápolni akarjuk a proletár szívében gyökerező azon némes érzést, mely embertársaink és a közjő érdekében tette, önfeláldozó nehéz munkára serkent bennünket.

Ezen munkánkban számítunk a Ti önzetlen közre működésekre tüztöltő bajtársak! — Számítunk azon némes lelku férfiakra, kik a proletár önzellen tömörülésében látjuk azt a nagy erőt, mely a közvagyonnak is egyik erős eszlopa.

Számítunk a tanácsköztársaság minden munkás-tisztviselőjére, kik a tüztöltő intézményben a proletáriátus fejlesztésének és a közvagyon megvédésében hathatós eszközt látjuk.

Megtanítani és megtanítani kívánjuk mindenkivel azon hatósági rendeleteket, melyek ezen szempontból a közvagyon megvédésére érdekében hozattak és hozatnak.

Tegyük fogékonyvá minden érdeklődőt és érdekeltet a tüztöltés iránt, hogy a közönség a maga belátásával fejlessze az intézményt. Óriási a vagyon, ami évente a tűz áldozatává válik. Annyi kár, s mennyi munkanap fáradsága lesz semmivé s akkor még ha számításba vesszük a zsúpp, nádfedelű legszegényebb proletárjaink hajléktalanságát, kell, hogy szereljük a tüztöltő intézmény felé fordítsuk!

Tömörüljünk tehát a tüztöltésig piros zászló alá, állítsuk fel a vörös tüztöltőszókat. Ne azonban a múlt copfjával, rangjával és sallangával, hanem bizalmi rendszerrel. — Ne legyen rang, ezüst és aranygallér, hanem a szeretet és a bizalom vörös rózsája legyen tüztöltő rangunk igazi szimbóluma.

Kránitz József
tüztöltési felügyelő.

Feinöttek oktatása.

A közoktatási népbizottság a forradalom első napjától fogva csodálatra méltó buzgalommal fejt ki, hogy a szocializmusnak egyszerű kulturális programját valóra váltsa. Egyik alkotó reformintézkedés a másikat követi, úgy hogy pár hét alatt máris egy olyan Magyarországnak ragyogó perspektívája tárul elénk, a mely kulturális tekintetben a világ legelső államai közt foglalhat helyet.

A közoktatásügy céljainak egyik legfontosabbja a felnöttek oktatása. Olyan feladat ez, amely mindeddig a legteljesebb elhanyagoltságban szünyített. A mai szocialista kormányának e téren felállított programját 16-án este ismereltette a színházban a népbizottság kiküldöttje, Enslén J. Emil elvtárs, — kinek Veszelovszky Gyula elvtárs segédkezik — a szakszervezetek képviselői, továbbá a szellemi munkás szakszervezetek összessége előtt. Előadó beható alaposan fejtekte ki tárgyát. Előadását a következőkben vázoljuk:

A kapitalista elnyomás egyik legerősebb segédeszköze az volt, hogy a termelést kezükben tartó tökések a tudás fegyvereivel fel voltak szerelve, ezzel szemben a proletáriátust a régi rendszer mesterségesen tudatlanságban hagyta és ez által védtelenül ki volt szolgáltatva a kizsákmányolásnak. Szellemi táplálék helyett szesz nyújtottak a proletárságnak, ami egyfelől elomlóította a népbizottság, más felől meg bucsú jövedelmi forrásul is szolgált. A proletár-állam éppen ezért elsőrendű kötelességének tartja a tudás terjesztését annál is inkább, mert szellemi erők nélkül semmiféle hatalmat állandóan megtartani nem lehet.

A felnöttek oktatásának ügyét a tanácsok művelődési osztályának keretébe illesztett választmány intézi. Az oktatás azt az elvet tartja szem előtt, hogy alkalmazkodjék a tanulók különböző készségi fokozatához és hogy minél kevésbbé legyen fásztó. A napi foglalkozásában kifáradt munkással könnyű formában mint-

ilyen természetű, amelyik t. i. vetített és mozgóképekkel tarkított előadásokat fog nyújtani az ismeretek különböző ágaiból a proletároknak. Lesznek azonban valóságos, rendszeres iskolák között tanrenddel. Az ilyen iskola négy osztályra tagolódik, mindegyik osztály tanideje 12—16 hét, hetenkint 12 órával. Az első osztály az analfabétákat fogja irás olvasásra megtanítani, a felsőbb osztályok szépirást, fogalmazást, történelmet, számtant, mértant, egészségügyet stb. tanítanak. Külön tanfolyam lesz nők számára a gyermekápolásról.

Külön feladat lesz a szakoktatás, melynek keretében az egyes ipar művelőivel megismeretik az iparuk terén előállított fejlődés eredményeit, — a rokkantakat, kik előbbi iparukat nem üzhetik, továbbá a kommun államban feleslegessé vált pályák felszabadult egyenit új, hasznos foglalkozásokra tanítják be. Különös gondot fordít a kormány a mezőgazdasági szakoktatásra, mert hiszen a mezőgazdaság az alapja minden termelésnek.

Az összes felsorolt előadások oly időben történnek, amikor a hallgatók arra legjobban ráérnek és amellet teljesen ingyenesek lesznek, ellenben az oktatók megfelelő díjazásban részesülnek. Nem feledkezik meg a kormány a proletárság lelki műveléséről se, ebből a szempontból havonta legfeljebb kétszer matinékat, zene-előadásokat rendeztet, ezeken, mivel elsősorban szórakoztatást céloznak, a készledek elvezésére csekély, 1 koronáig terjedhető belépődíjat fognak szedni. Az előadások színvonalának emelése végett neves, elismert művészek szerepeltetése van tervbe véve. A mozi és szórakoztató előadások jegyei kiosztásánál a proletárok előnyben részesülnek.

A fentebb érintett szaktanfolyamokon nemcsak a szakszervezetek tagjai, hanem mások is résztvehetnek. Előbbiek számára az oktatási törzslapot a szakszervezet adja ki, a szakszervezeteken kívül állóknak pedig ily irányú kérésüket a bizottság titkárja intézi el. — A bizottság elnöke Mezriczky László vegyész, titkárja Kránitz József tanító.

A veszprémi forradalmi törvényszék ítéletei.

(Április 14.) Ondó Dezső dobai kizsákmányozással azzal volt vádolva, hogy a forradalmi kormányzótanács plakátjait letépte és másokat is hasonló cselekedetekre buzdított. É vád alaptalannak bizonyult, annyi azonban beigazolódtott, hogy vádlott a devecséri politikai megbízott által kiadott plakátokat érvénytelennek tartotta, mert nem a forradalmi kormányzótanácsból származtak. A forradalmi törvényszék vádlottat három hónapi fogházra ítélte.

Tomor József dobai földmivest, ki ellen az volt a vád, hogy otthon munka közben bort ivott és kapasainak is adott 3—3 pohár bort, a forradalmi törvényszék jóhiszeműségét állapítván meg, felmentette, — annak hangsúlyozásával, hogy hasonló esetben a legszigorubb büntetést fogja alkalmazni.

Délután a forradalmi törvényszék kiszállt Középszékhöz (devecséri járás), hogy a helyszínen vizsgáljon meg egy súlyos vádat tartalmazó feljelentést. — A jelenlegi rend elleni izgatással és fegyveres lázadással volt vádolva Schmidt Aladár a középszékházi bérlő fia, Martonfalvai János kizsákmányozás és még tízennegy társuk. A forradalmi törvényszék a vádlottaknak, valamint nagyszámu tanúnak kihallgatása és alapos helyszíni szemle után meggyőződött róla, hogy Középszékhöz teljes rend, nyugalom és békés egyetértés uralkodik és a vád teljesen alaptalan volt. Ennek folytán a vádbiztos 14 vádlott ellen a vádat egészében elejtette. — Bódi József és Dukai Póla Sándor napszámósokat pedig, kik ellen a vádbiztos eszesztialalomáthágása, illetve alaptalan hír terjesztése miatt a vádat fenntartotta, a forradalmi törvényszék

(Április 15.) Csikesz István cipész neje bőrnagy be nem jelentése miatt került a forradalmi törvényszék elé, mely vádlottat a nyomatékos enyhítő körülmények fennforgására való tekintettel az elrejtett anyagok felének elkobzására ítélte.

(Április 16.) Simon József bándi (Menyke pusztai) molnárt, mert kisebb mennyiségű lisztet a maximális ár túllépésével adott el (főzlisztet 3 K-ért, nullás lisztet 4 K-ért, kenyérlisztet 2 K-ért), a forradalmi törvényszék 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

(Április 17.) Krassovszky Gyula devecséri tanító egy följelentés szerint a szocializmust nyilvánosan leküzdölte, a kormány tagjait gúny tárgyává tette. — A kihallgatott tanúk azonban semmit sem igazoltak, mire fölmentő ítéletet kapott.

Déra Sándor a balatonalmádi vörös őrség parancsnoka szolgálat közben lerészegedett. — A forradalmi törvényszék 1 évi fogházra ítélte.

Elítélte továbbá a forradalmi törvényszék Mészáros József ősküi malomtulajdonost, aki a malmában őrlött gabonából szedet vámot nem szállította be, 2 évi fogházra. — Kollik József városi malomtulajdonost 75 mázsa gabonának 4 nap alatti beszállítására és 2 évi fogházra. — Auerbach Mihály városi malomtulajdonost ugyancsak 75 métermáza gabonának 3 nap alatti beszállítására és 15.000 korona pénzbüntetésre.

A fővárosi proletárságának élelmezéséről.

A vidéki munkástanácsok ne akadályozzák az élelmiszereknek a fővárosba való szállítását. A proletárság ellátása, aki akadályozza a fővárosi proletárság ellátását. Azok között a tendenciák között, amelyek a proletáriátus meg erősítésére és a munkásság hatalmának megalapozására elengedhetetlenül szükségesek, első helyen áll az élelmezés kérdéseinek megoldása, különösen pedig a fővárosi proletáriátus ellátásának minél tökéletesebb biztosítása. Budapest munkásságának zavartalan élelmezése ma nemcsak azért rendkívül fontos, mert ezen múlik, hogy el tudjuk látni a falu népet ipari és gazdasági cikkekkal, hanem azért is, mert ma minden fővárosi gyárban minden proletárkéz a frontnak dolgozik és a proletárság ellátása az aki az izmos karok serény munkáját renyhévé és ellankadóvá teszi. A fővárosi élelmezésének ez óriási fontossága ellenére még ma is meg-történik — sajnos gyakrabban a kellenél — hogy egyes vidéki munkástanácsok önhatalmúlag visszatartják a Budapestre irányított élelmiszer küldeményeket és azokat a helyi fogvasztás céljaira foglalják le. A munkástanácsoknak ennél a kérdésnél elsősorban figyelembe kell venniük, hogy lehetetlen helyi érdekeket elébe helyezni az országos érdekeknek. Nem szabad a közellátási népbizottság határozott utasításainak és rendelkezéseinek semmibevevésével csupán a helyi körzetek szempontjainak megelégedni cselekedni és igen súlyos következményekkel járhat, ha egyes helyi szervek a lokális érdekeknek kedvezve, egyenesen megakadályozzák a fővárosi proletárságának emberi ellátását.

A közellátási népbizottságnak az ez intenciója, hogy a proletárság ellátása igazságos, arányos, egyenletes és kielégítő legyen. Ennek a célnak keresztülvitele azonban teljesen lehetetlen, ha azokat az élelmiszerküldeményeket, amelyeket a népbizottság utasításai Budapestre irányítanak, egyes helyi szervek önhatalmúlag visszatartanak és ezzel súlyosan sértik a fővárosi munkásság érdekeit, csorbítják energiáját, munkaképességét. Az összes vidéki szervek a proletár összesség érdekében járnak el, ha ilyen önhatalmú eljárásról tartózkodnak és minden emberileg lehetőleg elkövetnek, hogy minél több élelmiszer, élőállat, zsír, burgonya, gabona, tej, baromfi, tojás, zöldségfélék stb. kerüljön a fővárosba a budapesti munkásság részére. Hasznok

ményeket senki semmiféle jogcímen ne tartoztassa fel, sőt az erre illetékes tényezőknek kötelességük azon lenni, hogy a fővárosba szánt élelmicikkek minél gyorsabban és akadálytalanul kerüljenek az ország szívébe.

A vidéki tanácsok nemcsak a fővárosi proletárság érdekében, de a saját existenciális érdekükben is járnak el, ha az egyes központoknak lehetővé teszik, hogy a népbiztosság utasításai értelmében a fővárosnak szükséges élelmicikkeket összeszedik és Budapestre küldik. A központok a népbiztosság hivatásos szervei, azoknak a munkásságát tehát minden erővel támogatni kell. Gondolja meg a vidék, hogy ha a fővárosi munkásságnak nincsen elegendő élelme, nem tud ipari és gazdasági cikkeket termelni, sem municiót a frontra és ilyenképpen meginog a proletárság hatalma. Senki ne merje tehát megakadályozni a Budapestre irányított élelmiszerküldeményeknek elszállítását vagy tovább szállítását, mert aki ezt teszi, az nemcsak a proletárságnak, hanem önmagának is ellensége.

Kedves névtelen elvtársnő!

Nagyon sajnálom, hogy hozzám intézett levelét nem írta alá és így nincs módomban a választ címére küldeni és ezért ne vegye tőlem rószát néven, hogy a nyilvánosság előtt felelek őszinte és okos soraira.

Őn azt írja, hogy azért aludt ki sokak szeméből a forradalmi tűz és azért csüggedtek, mert szörnyű a nincstelenség. Tökéletes igaz van, csak egyben téved, abban, hogy ezt az országot nem mi, a szocialisták vetkőztettük le mindenből, hanem a kapitalisták háborúja. A gyárak a háborúnak dolgoztak, a frontok felállták a szövetet, a bőrt, az építő anyagot, mindent, mindent és most tőlünk azt kívánják, hogy egy letarolt sivatagból napok alatt paradicsomot varázsoljunk elő.

A forradalomnak először rombolni kell, meg kellett semmisíteniünk a feudalistá hadsereget, le kellett döntenünk a tőke pilléreinek épült birtok- és bankrendszerét és ameddig egyik öklünkkel itthon kell sujtanunk, a másikkal fegyvert kell szögeznünk azok ellen, akik megakarják fojtani ezt a gyönyörű küzdelmet, amely minden ember, minden proletár felszabadítását tűzte ki céljává.

Ha megerősítettük magunkat és ha a burzsoá társadalom lerombolását befejeztük, akkor elkezdünk építeni és szebb paradicsomunk lesz mindannyiunknak, mint volt azelőtt a nemdolgozó keveseknek.

Ne feledje el kedves elvtársnő azt, hogy küzdelem és szenvedés nélkül nincs boldogság és a boldogság sem állandó állapot, hanem csak egy kis rövidke pihenő a folytonos küzdelmek között.

Elvtársi szives üdvözléssel
Próder László.

Ujdonságok.

— A veszprémi járási tanács intézőbizottsága. A veszprémi járási tanácsának legutóbbi ülésén megalakult az öt tagból álló járási tanács intézőbizottsága, melynek tagjai: Mihályfi János elnök, Tretyán Károly alelnök, Mezriczky László jegyző, Kántor Iván és Bujdosó János elvtársak.

— Tóth Terus zongoraművész 21-én tartotta meg hangversenyét, melyre a színház zsufolóság megtelt, sőt nagy számmal kellett pótshékeket is beállítani. Bár az előzetesen jelzett ének-művész forgalmi zavarok miatt nem érkezett meg, a közönség bőven kárpótolva volt. A művészön igen szerencsésen összeválogatott műsort játszott, melyben alkalma nyílt tudásának sokoldalú voltát érvényre juttatni. A legnagyobb elismeréssel kell szólnunk mindenekelőtt kiváló technikai készségéről, mellyel hangszerén uralkodik. Bármily nehéz feladatot, mit

az előadott mű felállít, könnyedén és biztos precizitással áll meg. Futamai, trillái gyönyörűek, billentése szintén tökéletes. — Műsorán, melyet Chopin és Liszt domináltak, igen különböző zenei karakterű művek szerepeltek, de mindegyiknél megállapíthatjuk, hogy a mű hangulatát, a szerző zenei mondanivalóját hűsen, egyéni szeszélyeskedéstől menten, alapos tanulmányozásra valló ártértséssel tolmácsolta. — Egyéniségéhez mégis — úgy véljük — az a fajta zene áll közelebb, melyben a dinamikai hatásoknak kevesebb szerep jut. Dicsérelve kell megemlítenünk azt is, hogy a rokonszenves megjelenésű művészön játéka teljesen és tökéletesen ment minden affectációtól, minden modorosságtól. — A lelkes elismerésből, mivel a közönség a művésznek adózott, azt olvassuk ki, hogy szívesen látja mielőbb viszont a dobogón. — A művészön kívül *Misnyai* Lajos helybeli tanár szerepelt számos szép és hatásos hegedűszámmal. Játéka figyelemre méltó tudásról tett tanúságot és a közönségnek igaz aszhetikai élvezetet nyújtott. — A közönség egy részének rendezavaró viselkedéséről, hogy e pár sor hangulatát ne rontsuk, külön emlékezünk meg.

— **Eljegyzés.** Kosovits István volt főhadnagy, a katonai élelmezési hivatal vezetője folyó hó 20-án eljegyezte Beivel Jucikát, özv. Beivel Ferencné leányát Veszprémben.

— **Megbízatás.** A veszprémi megyei közmívelődési és oktatásügyi szakosztály vezetőszékel Mezriczky László elvtárs lett megbízva.

— **Népgyűlés.** Vasárnap délután impozáns népgyűlést tartott a veszprémi szocialista párt vezetősége Veszprémben a Rákóczi-téren. Sajnálatosul nélkülözöttük az országos párt lángszavú régi, törhetetlen bajnokát, Bokányi Dezsőt, aki nagy elfoglaltsága folytán nem tudott eljönni. Így helyette *Vajdits* Gyula, a győri direktórium tagja mondott a hatalmas számú tömeggel szaporodott hallgatóság előtt beszédet a proletárdiktatura jelentőségéről. Találós szavakkal ostromozta a régi rend bűneit és élesen fordult azok ellen, akik még mindig litkos reményekkel eltelve várják a burzsoázia uralmát. *Lusztig* elvtárs megyei megbízott, majd *Jankovits* elvtárs szavai után a szép gyűlés feloszlott.

— **Vértessy Gyula távozása.** A forradalmi kormányzótanács megszüntetvén a tanfelügyelőségeket, Vértessy volt tanfelügyelő is távozik állásából. Egyelőre rendelkezési állapotban van; valójában a központi népbiztosság irodalmi, művészeti osztályában fog mint író-ember beosztást kapni, betegségi szabadsága leteltével.

— **Eljegyzés.** Pataki József eljegyezte Márki József veszprémi szabó-iparos leányát Margitkát.

— **Tanügyi kinevezés.** A közoktatásügyi népbiztos Domonkos Endre, Bőczény Ferenc, Boldizsár István és Dieber Rezső tanítókat állami tanítókká nevezte ki.

— **A felnőttek oktatása** iránti actió már 24-én tényleg kezdetét vette. A közoktatásügyi népbiztosságnak a szervezéssel megbízott kiküldöttei tartották meg az első előadásokat, mintegy mintájul is nyújtva a hasonló jelleggel később megtartandó előadásoknak. A színházban már jóval a 7 órai kezdet előtt minden talpalatnyi hely tele volt, ékesen szóló bizonyítékaul annak, hogy a közönség igen szívesen érdeklődik a kellemes formában nyújtott tanítás iránt. Az első vetített képekkel kísért majd két óras előadást Enslén J. Emil elvtárs tartotta a vasut fejlődéséről. Könnyű és igen élvezetes modorban vezette végig halásan figyelős hallgatóságát a vasut történetén, az első mozdony megszerkesztésétől fogva a vasutnak Amerikában elért eddigi legnagyobb fejlettségéig. Nagyon szép képekkel tarkítva bemutatta a mozdony-és singyártást, a vasut építését, az alagutak készítését stb. A közönség láthatólag gyönyörködve és szinte mohón szívtá magába az igazán élvezetes módon eléje tárt ismereteket. Utána Veszlovsky Gyula elvtárs tartott emelkedett szellemű és nagyon találóan kifejtett gondolatokkal igazán lélekre markoló beszédet a proletárdiktatura és az általa megteremtendő kivánt szocializmus céljáról. Történelmi és mai társadalmi éleleiből vett frappáns példákkal illusztrálva győzte meg hallgatóit egyrészt a szocializmus igazságairól, másrészt az ellenforradalmi vadak

valótlanságáról. Végül ismét vetített képek követhettek, melyekben Enslén elvtársnak a tárgyhöz nagyon ügyesen alkalmazott beszédétől kísérve végig szemlélhettük a régimódi követválasztás népcsalását, majd ezzel szemben a szocialista eszmék diadalra jutását. Az előadás este 10 órakor ért véget. A közönség egy hasznos és élvezetes est tanulságaival távozott. Ha a kezdet ilyen fényesen sikerült, a legjobb reményekkel vagyunk eltelve a felnőttek oktatásának ügye iránt.

— **A II. számú ovoda megnyitása.** A veszprémi II. számú kisdodovodában (Granaudvar, Biró ház) az előadások kezdetüket vélték. A beiratásokat ugyanott lehet eszközölni.

— **A balatonfüredi járásban értesítésünk** szerint komoly mozgalom indult meg az ottani munkástanácsok körében azzal a céllal, hogy a járás Veszprémmegyéhez csatoltassék, minthogy minden tekintetben ugy is erre a megyére támaszkodik természetadta helyzetében fogva. Mi örömmel üdvözljük ezt a mozgalmat, melynek mielőbb várt sikere vármegegy régi óhajátának teljesülését is jelenti.

— **Hivatalok áthelyezése.** A veszprémi Munkásbiztosító Pénztár hivatali helyiségeit a hó 15-én a veszprémi alapítványi hivatal épületébe helyezte át. — A közlelmezési hivatal pedig a munkásbiztosító hivatal volt helyiségébe (Gizella-tér, Hamburger-ház) helyezte át jermeszámhegyi ovedábol.

— **Táviratok és levélpostai küldemények továbbítása.** Lusztig politikai megbízottak falragaszok útján is között értesítések értelmében táviratok és levélpostai küldemények csak az esetben továbbíthatók, ha azokon a feladati pontos címe is fel van tüntetve. Mindazonáltal levelek és levelezőlapok, melyeken nincsen feltüntetve a feladó neve és lakása, nem lesznek továbbítva.

— **A proletárok traffikja.** Tudvalemi, hogy a háboru alatt Veszprémben is a kiválságos, becézett és jól ápolat burzsoá-társadalom választottjai jutottak érdemlegesen dohányhoz és szivarhoz. De volt egy elem, amely a traffik arra használta, hogy azt uszoraáron, lánckereskedelem révén adja tova. De e hó elején szakszervezetek bizalmi emberei vették át szervezetük, egyesületük tagjaihoz mérten a dohány mennyiségét. Most kerülközött proletárok kezébe olyan cigaretták és szivar, amit csak a boldog napjaiban láthattak. A főtözsdes öngyelmessége csak a lehető legrosszabb minőségű dohányt vagy szivart juttatta azoknak, kiket zordon mosolyával az üzlete ajtaján beengedett. Durva, sértegető szavakkal kergelt el a trafik ajtajában csoportosuló nikotinélvőket. Milyen más szelímet vezetett be most a proletárdiktatura!?! Most már nem kell félni a pokot, órákat ácsorogni a trafik előtt egy-egy „durva” cigarettáért, hanem minden igaz proletár a szakszervezete útján megkapja a kellő mennyiségű dohányt. Nagyon, kivánatos, hogy állandóan a legnagyobb tapintatossággal járjanak el proletártestvéreink a traffikkiosztásnak mert bármilyen rendellenesség a munkástábor presztisét rontaná.

— **Mely lakóház tekinthető munkáslakóháznak?** A szocialis termelés népbiztosságának 26. Sz. N. számú rendelete értelmében abban a kérdésben, hogy valamely lakóház a forradalmi kormányzótanács X. számú rendeletének 7. §-a alá eső munkáslakóház-e, Veszprém városi tanácsból kiküldött bizottság határoz. Azok, akik annak lemondását kívánják, hogy házuk munkáslakóház-e, erre irányuló kérelmeket a városi hivatalban naponta, kizárólag d. e. fél 9 óráig, d. u. 12 és fél óráig terjedő időben sürgősen terjesszék elő. A kérelemben igazolandó, hogy a munkás (tisztviselő) a házat maga építtette vagy szerezte meg és az is, hogy maga lakik benne, az igazolás tekleknyvi kivonatát, adás-vevési szerződés hiteles másolatával, egyéb hitelt, érdemlő módon történhetik. A forradalmi kormányzótanács LV. számú rendelete értelmében munkás az, aki munkabért kap munkabér pedig minden bér, wapi díj, fizetési díj, jutalék, mely munka ellenében jár, valamint annak tekintendő a nyugdíj, nyugbér és egyéb végállítási díj is. A bizottság az ügyet megvizsgálja, szótöbbséggel határoz és ha a kért

lennek helyt ad, erről a folyamodónak írásbeli tanúsítványt ad ki. Akiknek jogos lakás-igényük van, ebbeli kérelmüket a lakáshivatalnak jelentésként, ha még ezideig be nem jelentették, ugyancsak bejelentendő az üres lakás is. Bármiféle lakási csok a foglaltat el, akinek a lakáshivatali igényjogosultságát megállapította és erről írásban értesítette. Nyilván alaptalan kérelmekkel élő és a hivatali ok nélkül zaklató felek forradalmi törvényszék elé kerülnek. A köztulajdonba vett házak sürgős javítás és tartozási munkálataira vonatkozó kérelmek szintén a lakáshivatalnál terjesztendőek elő írásban. — A lakáshivatali feleket csak délelőtti fogad, a délutáni időt a helyszíni tárgyalások lefoglalják.

— Május elsejét pártunk a nap jelentőségéhez méltó és a viszonyok által megengedett keretek között fogja megünnepelni. Minél nagyobb tömeget öhajt megmozdítani, mert azt kívánja, hogy minden egyes proletár részt vegyen az ünnepségekben, azonban a régi céciókra emlékeztető zajos külsőségeket lehetőleg kerülni óhajtja. Az ünnepély lefolyását nagy vonásokban következőkben vázoljuk, megjegyezve, hogy minden részlet még eddig nincsen megállapítva. Ez csupán a szűkebb körű rendezőségnek 26-án délután 6 órakor a párhelyiségben megtartandó értekezleten fog megtörténni. Reggel 6 órakor cigányzenekarok fogják öbrésztőlve bejárni a várost, mely vörös dísz fog öltetni. A lakosságot ezután is kérjük, hogy a házakat minél jobban és szebben öltöztessék vörös díszbe, az ablakokban helyezzen el vörös szöveteket, a középületekről, úgy egyéb díszítésekről a rendezőség gondoskodik. Délelőtt az egyes szakszervezetek csoportonként matinékat tartanak és pedig a közalkalmazottak és vasutasok, magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak, önálló iparosok saját helyiségükben, fa- és vasmunkások, szabók a volt legényegyleti nagyteremben, a többi szakszervezetek a színházban. — Minthogy ezeknek a matinéknak programja még nem mindegyik csoportnál van véglegesen összeállítva, helyesebbnek tartjuk azokról majd a lefolyásuk utáni ismertetés kapcsán szólni részletesen. — Az ünnep főrésze a délutáni nagy felvonulás és népgyűlés. A felvonulás a vásártérre történik, mindegyik szakszervezet egy csoportban a saját táblája alatt akként, hogy egynegyed 3 órára a vásártéren mindegyik szakszervezet együtt legyen. A Temetőhegy táján elhelyezett ez ezen utvonalba eső szakszervezetek együtt jönnek, épügy a jeruzsálemhegyiek is, mindegyik menet zenekart kap. A vásártérről a Kossuth Lajos-utcan végig fog levonulni az önnepi menet a Rákócyp-térre, ahol 3 órakor népgyűlés tartatik. Ennek, műsora a következő: 1. A veszprémi összesített zenekarok játéka. 2. Szavalt. 3. A veszprémi dalárda énekszáma. 4. Jankovics Lajos elvtárs önnepi beszéde. 5. Énekszám. 6. Szavalt. 7. Zene, majd elvonulás a Megyeház-utcan át. Este táncmultság lesz a színházban, a volt keresk. kaszinó, legényegyleti és esetleg kath. kör helyiségekben. A szakszervezeteket felkérjük, hogy az önnepségeken teljes számmal vegyenek részt és a jelvényvel ellátott rendezők utasításait feltétlenül tartsák be. Így reméljük, hogy az önnep az általa jelképezett gondolat nagyszerűségéhez méltó módon fog lefolyni.

— Felhívás. A városi népjóléti hivatal felkéri a közönséget, hogy vásárlási igazolványokért a városi népjóléti hivatalban (volt főispáni hivatal I. emelet) csak d. e. 9-től 12-ig, panaszokkal, kérelmekkel pedig csak délután 2-től 5-ig jelenjenek meg. A városi közönség azonkívül felkérjük, hogy kedden és pénteken vásárlási igazolványért ne jöjjenek, mert ezek a napok a vidéki elvtársaknak lesznek fenntartva.

— A Színházról úgy látszik külön panasz-rovatot kell már nyitni. Ezáltal szóva kell tennünk először is a színház rettentő elhanyagoltságát. A szövegburkolat rongyokban lég le, a helyiségek, különösen a melléképületek olyan piszkosak, hogy az már egyenesen botrány és sehogy sem illik egy kulturálpülethez. A legnagyobb megütközéssel kell továbbá megtrónunk a közönség egy részének viselkedését, mert az már igazán lehetetlen állapot, hogy az előadás alatt járás-kelés, beszélgetés, ajtócsapkodás zavarja az előadót és a hallgatóságot egyaránt. Ez a rendezőség részben oda vezetendő vissza, hogy a rendőri inspekción megszünt, ezt tehát minden-kép vissza kell állítani, hisz különben is elké-

zelhetetlen, hogy oly alkalommal, mikor sok száz ember jön össze, rendőr ne legyen jelen. Végül panaszoljuk a nézőtéri rendezés hibáit, nevezetesen hogy az ülőhelyek rendelkezlenül vannak számozva és az eladott helyek tulajdonosai nem kapják meg helyüket. Reméljük, hogy a sok panasz nem hiába hangzik el.

— Iskolák fejlesztése. A közoktatási politikai megbízott két fontos körrendeletet bocsátott ki az összes községi és felekezeti iskolák vezetőihez. Az első körrendelet az egyes iskolai épületek helyreállítását célozza, ugyanis tudott dolog, hogy a régi kapitalista rendszer az iskolákkal nem sokat törődött és a négy és fél éves háború alatt az iskolák egyáltalán javítva nem lettek. A községi megyei politikai biztos rovatok kimutatást küldött az iskolák fenntartóinak, úgy hogy azt nyolc nap alatt játszva elkészítheti minden tanító. Szoros össze-függésben van az első körrendelettel a második, amely az iskolák alapvagyónáról kíván teljes betekintést nyújtani a tanfelügyelőségnek, de másrészt fontos a két körrendelet azért is, mert az iskolai építkezésekkel a munkanélküliségen is javítani kíván.

— Új lap indult meg április hó 20-án Balatonfüreden „Balatonvidéki Vörös Újság” címmel, mint a járási szocialista pártszervezetek hivatalos lapja. Szerkesztői Farkas József, Bárd Béla és Somogyi Károly. Első számából következtetve igen élénken és ügyesen szerkesztett lap lesz. Megindulása alkalmából szeretettel köszöntjük.

— Budapest népének élelméze. Veszprém város intéző bizottsága az élelmézési nehézségekkel küzködő budapesti népen hathatósan segítheti, az alábbi felhívásban fordul a város közönségéhez: „Veszprém város közönségéhez! Nincs ember, aki ne tudná, hogy Budapest népe éheznek. Erkölcsei kötelessége tehát mindenkinek, hogy proletártestvéreink, betegek és gyermekeknek segítsen. A város intézőbizottsága Kaposvár város gyönyörű példáját követve felhívja a város közönségét, hogy minden nélkülözhető élelmiszerrel szolgáltsa be a városi közlelmézési raktárba (Vásártér), Nemcsak termelőknél, de a közlelmézésben részesült családoknak is módjában van az éhező budapesti proletár testvéreinknek segíteni. Például aki egész évi lisztellátását megkapta, ha abból pár kilogrammot, vagy aki sertést ölt, zarárból és füstöltusából valamit beszolgált, nem fogja megérezni, mert takarékos beosztással még mindig fog maradni neki annyi, hogy közel sem kell éheznie annyira, mint Budapest lakosságának. Ugyanez értendő minden egyéb élelmézési cikkre (bab, lencse, burgonya stb.). De használj ezzel mindenki önmagának is, mert ha ezt mindenki lelkiismeretesen teljesíti, akkor az általános rekvirálás nem lesz szükség. A beszolgált élelmiszerek árát az intézőbizottság megtéríti, aki pedig térítést nem kíván, attól szívesen fogadják. Ismerek Veszprém város közönségét, reméljük, hogy mindenki átérzi és megéri felhívásunk célját és saját érdekét is szem előtt tartva, azon lesz, hogy felhívásunk kellő eredménnyel járjon; ami ha nem történne meg, úgy erőlyesebb eszközök igénybevételét tenné szükségessé. Veszprém, 1919. április hó 19-én. A városi intézőbizottság.”

— Felszabaduló ovoda. Lapunkban nemrégiben szóváltat panasz nyomán végre megürült a jeruzsálemhegyi ovoda. Valószínű május elején megnyílik a jeruzsálemhegyi játékskola, hogy a proletárgyermekeknek ne kelljen az utca lelketlő szellemében a napi idejüket eltölteni, hanem oktató s nevelő intézetben a mai kor szerint fejleszthessék bevezető tudásukat.

— Alkalmi lopás. Április hó 20-ára virradó éjjel Schád Béla püspökségi intézőnek veszprémi lakásáról ismeretlen tettes egy ludat és öt tyukot lopott el. — Vörösörség a tettest nyomozza.

— A közlelmézési népbizottság 15. Ke. N. számu rendelete. Az 1919. évi április hó 23-tól bezárólag április 29-ig terjedő időben nyers (friss) marhahúst és nyers (friss) sertéshúst árusítani és fogyasztásra felhasználni az egész ország területén tilos. Nem szabad ezeken a napokon sem magánháztartásokban, sem ételkiszolgáltatásával foglalkozó üzemekben és üzletekben (fogadóknak, vendéglőkben, egyleti vagy más étkező helyeken. kávéházakban stb.)

nyers (friss) marhahús, vagy nyers (friss) sertéshús felhasználásával készülő ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni. A tilalom alól egészségügyi tekintetektől indokolt esetekben a közlelmézési népbizottság kivételeket engedhet. Borjú, juh és kecske, hal, vad és baromfi, füstöltus, kolbászfélék és huskonzervek fogyasztása a tilalmi idő alatt is meg van engedve. A huszfogyasztás korlátozására vonatkozó összes egyéb rendelkezések továbbra is érvényben maradnak. Aki a jelen rendeletet megszegi, a forradalmi törvényszék elé kerül. Budapest, 1919. április 14-én. Közlelmézési népbizottság.

— Az állandó lakással nem bíró idegenek és a munkanélküliek jelentkezőségi kötelezettsége. Veszprém r. t. város intézőbizottságának elnöke közhírré teszi, hogy mindazok az idegen egyének, akik a város területén állandó lakással nem bírnak, 48 óra alatt Vörös Örség parancsnokságánál, postapüllet jelentkezzenek. Azok a városi munkanélküliek, a kik semmi féle munkát nem találnak, idejüket dologtalansággal és ácsorgással töltik, a lehető legsürgösebben a vöröshadseregbe belépésre jelentkezzenek, mert a forradalmi kormányk nem intenciója az, hogy a lakosság munka nélkül töltse idejét. — Szigoruan felhívjuk a lakosságot, hogy akik munkát nem találnak, megélhetésüket biztosítani nem tudják, ennek a legsürgösebben eleget tegyenek. Azok az idegenek, akik 48 óra leforgása alatt a vörösörség parancsnokánál nem jelentkeznek s azok, akik a vöröshadseregbe sem lépnek be, dacára annak, hogy semmiféle kenyérkereseti forrásuk nincs, a forradalmi törvényszék elé állítatnak. Veszprém, 1919. évi április hó 24-én. Neumayer, az intézőbizottság elnöke.

— Csepőléptulajdonosok figyelmébe. A csepőlépéket javító műhely Veszprém (Komakut-tér, Lenin-laktanyában) a csepőléptulajdonosok által igénybeölt s a javításra szoruló csepőlépéket e helyütt javítják.

— Mindenkinek dolgozni kell! Veszprém r. t. város közrendészeti politikai megbízottja a munkanélkülieket foglalkoztatni, a hét folyamán a következő felhívást bocsátotta ki: „A Tanácsköztársaság a dologtalan embert nem tűri. Aki ma azt mondja, hogy ma nincs munka-alkalom, az nem mond igazat. Mivel mindenkit foglalkoztatni akarunk, utasítom az összes munkanélkülieket, hogy április hó 25-én reggel 9 órakor a vörös örségnél jelentkezzenek, bármilyen társadalmi állása is volt az illetőknek, akár férfiak, akár nők. Segélyre csak a rokkant és munkaképtelen tarthat igényt, továbbá azok a hadiövezetek, akiknek nagy családjuk van. Aki a rendelkezés nem tesz eleget, azt a forradalmi törvényszék szigoruan megbünteti és minden válogatás nélkül olyan munkára fogja kötelezni, aminek az elvégzése éppen a legsürgösebb és ezt kényszereszközökkel fogja végrehajtani. — Veszprém, 1919. április 24-én. Simon Antal, közrendészeti politikai megbízott.”

— Megszökött betörő. Varga Ferenc közismert és többszörösen büntetett veszprémi betörő-tolvaj, e hó 20-án, délután, valószínű ismeretlen tettes segítségével a vörös örség zárkájából, ennek ajtajának feltörése után megszökött. Vörös-örség, a betörő-tolvaj kézrekerítése iránt a szökeséges intézkedéset megtegte.

Keresek 4 hónapos leányomnak bejáró szoptatók dadát naponta háromszori szoptásra. Díjat az illető kívánaima szerint adok. — Ajánlatokat kérem a kiadóhivatalba.

A Vörös Zászló legújabb hírei.

— Budapesti telefonjelentés. —

— A délszláv nemzetek Podgoricában nemzetgyűlést tartottak, melyben kimondották a horvát, szerb, montenegrói és szlovén nemzetek egyesítését. Nikitát megfosztották trónjától.

— A románokkal szemben vörös had-erőink egyre fokozódó ellenállást fejtenek ki. Ellentámadásba mentünk át és 24-én Hajdu-szoboszlót visszafoglaltuk.

— A Tótföldön a forradalom megindult, Ungvárnál két zászlóalj tót katonaság átpártolt

hozzánk azzal, hogy a magyar proletárság ellen harcol, sőt készek velünk együtt a világproletáriátust küzdeni. A Losoncon állomásozó cseh géppuskás osztag legénysége föllázadt és löszerkészletét levegőbe repítette. — Érsekújváron a demarkációs vonalakon támadó nézások betöltésére rendelt cseh tartalékcsoport részleges leszerelést határozott el, amelynek értelmében a 30 évnél idősebbek visszatérnek hazájukba, a fiatalabb korosztályok is csupán a rendfenntartására vállalkoznak, de a magyar munkásság ellen nem hajlandók harcolni. — Ezzel a cseh imperialista haderő felbomlása kezdetét vette.

— A postaforgalom tárgyában rendelet adott ki, mely szerint ajánlott leveleket csak hatóságok, politikai biztosok, tanácsok, direktóriumok, a vörös hadsereg és őrség adhatnak fel, magánosok nem. A magánosok levelei is nyitva küldendők és egyáltalán ajánlatos levél helyett levelezőlapokat használni.

— A bankok tresorjaiból rendkívül nagy értékek kerültek elő. Magában a Hitelbankban 1600 tresor van. Beszállított Frigyes főherceg gyermeknagyságu ezüst díszládát, melyet lakomákon két lakás emelt. Két budapesti klubból 29 láda, az oroszvári Lónyay-kastélyból 47 láda kincset szállítottak be.

— Konstantinápolyból súlyos jellegű forradalmi mozgalmak hírént jelentik. Az új rend hívei kikiáltották a török szovjetköztársaságot. Az idegeneket nem bántalmazzák.

— Ellenforradalmi összeesküvésnek jöttek legutóbbi napokban nyomára Budapesten. Az összeesküvésben volt tényleges és rendőrtiszt, továbbá Bécsbe költözött magyar reakciós elemek vettek részt és a szájak a demarkációs vonal mögé is nyulnak. Ebből kifolyólag 8 vádlott került a budapesti forradalmi törvényszék elé, mely a két főbűnöst Stenczel Vilmos ügyvédet és Mikovinyi Dezső volt rendőrtisztet golyó általi halálra ítélte, hatot pedig életfogytiglani fegyházra. A halálos ítélet végrehajtott.

Pártélet.

Felszólítjuk mindazon szakszervezeteket, kik szakszervezeti tanácsi kiküldöttjeiket még ez ideig be nem jelentették, ezeket haladéktalanul jelentsék be. (Párttitkárság.)

Szakszervezeti mozgalmak.

Vasasok figyelmébe!

A vasas szakszervezet vezetőségének mindazon tagjait, akik a vezetőségi ülésen nem szoktak megjelenni, ez uton is felhívom, hogy tegyék erkölcsi kötelességüknek a vezetőségi ülésen való pontos megjelenést, mert ellenkező esetben nevüket a „Vörös Zászló”-ban le fogom hozni. Vezetőségi ülés minden szerdán este pont 7 órakor kezdődik. Befizetések minden vasárnap d. e. 8—12-ig.

Veszprém, 1919. április 18-án.

Pintér,
jegyző.

Szakszervezeti tanács ülése. Április hó 28-án este 7 órakor, a szocialista párt helyiségben a szakszervezeti tanács ülést tart. Kérjük a kiküldöttek pontos megjelenése. Párttitkárság.

A vasmunkások szakszervezete május hó 4-én délelőtt 10 órakor a szakszervezeti helyiségben rendes tagülést tart.

A háztartási elvtársnők május hó 3-án, este 6 órakor az iparostanonciskolában levő szocialista pártkör helyiségben szerkesztési és szakszervezeti alakítása ügyében értekezletet tartanak, melyre kérjük az elvtársnők szives megjelenését.

Anyakönyv.

Születés.

Ambrus Károly napszámos és Krebsz Erzsébet fia Károly ref. — Kopnyik József napszámos és Szakos Veronika leánya Mária r. k. — Galambos József vörös hadseregbeli katona és Krampusz Etel leánya Mária Magdolna r. k.

— Fekete Gyula divatárkereskedő és Goncz Kamilla Gabriella leánya Rozália, Natália r. k. — Csávek Agoston lakatos segéd és Horváth Erzsébet leánya Erzsébet Karolina r. k. — Goreczki András kömvesség és Föcín Anna leánya Erzsébet r. k. — Szűcs Gyula vonatfékező és Török Róza leánya Julianna r. k. — Istók Sándor főszámvevő és Jakab Zsuzsánna fia Gyula r. k. — Csete Sándor szabó iparos és Horváth Emília leánya Jolán r. k.

Halálozás.

Bednár Imre földmives 36 éves r. k. — Maier Sándor 7 hónapos r. k. — Jakab Ferenc napszámos 69 éves r. k. — Boór Sándor 17 hónapos r. k. — Csik János népfőlkelő a m. k. 31. hgye. 48 éves r. k. — Rados Ferenc n. p. a m. k. 31. hgye. 29 éves r. k. — Szampl Ferenc n. p. a m. k. 31. hgye. 19 éves r. k. — Bakony Irén 5 hónapos ref.

Házasság.

Enekcs József r. k., kömvesség és Gelencsér Szidónia r. k. — Horváth István r. k. máv mozdonyvezető és Vitman Mária r. k. — Umrein János napszámos r. k. és Párizs Rozália öz. r. k. Sárközi István földmives r. k. és Bregócs Terézia r. k. — Posztolányi Antal borbélysegéd r. k. és Sándor Erzsébet tanítónő r. k. — Márki József öz. szobafestő iparos r. k. és Sándor Terézia r. k. — Megyeri Károly borbély és fodrász iparos r. k. és Kész Rozália r. k. — Ilcsik János cipész segéd r. k. és Holter Mária r. k. — Havlik Árpád téglagyári munkás r. k. és Mihálka Erzsébet r. k. — Horváth Jenő mészárossegéd ág. ev. és Kelemen Irma ref. — Cseh János kovácssegéd rk. és Szabó Anna r. k. — Takács Vince r. k. és Szabó Julianna r. k. — Müller József kömvesség r. k. és Szöllösi Katalin r. k.

Veszprém megyei szociális termelési ügyek intézője
86/1919

Körrendelet.

Az ipari és mezőgazdasági szeszgyár, szeszfinomító és szeszszabadraktárak szeszszeszletének bejelentése tárgyában.

Valamennyi munkás-, katona- és földmivestanácsnak.

Felhívom, hogy a szociális termelés népbiztoságának 37. Sz. N. sz. és alább részletezett rendeletben előírt bejelentési kötelezettség pontos teljesítésére — amennyiben még nem történt volna meg — a hatósága területén lévő ipari és mezőgazdasági szeszgyár, szeszfinomító és szeszszabadraktár tulajdonosait, illetve kezelőit külön is utasítsa és annak megtörténtét ellenőriztesse.

Valamennyi ipari és mezőgazdasági szeszgyár, szeszfinomító és szeszszabadraktár köteles szeszszeszletét minőségileg részletezve (finomított, nyers' elő- és utóparlat, kozmaolaj) három napon belül bejelenteni a szociális termelés népbiztoságának vegyészeti ipari csoportjához (Budapest, V. Mária Várterület utca 13.)

A bejelentésben meg kell említeni, hogy a szeszszeszlet leszállítására rendelkezésre áll-e elegendő vas- és fahordó és tartánykocsi.

Forradalmi törvényszék ítél azok felett, akik e rendeletet megszegik.

Veszprém, 1919. április 23.

Erdős

veszprém megyei szociális
termelési ügyek intézője.

Veszprém megyei szociális termelési ügyek intézője

110/1919 sz.

Körrendelet.

Felhívom a faanyagoknak és áruknak előállításával és feldolgozásával foglalkozó asztalos, butor- és kocsigyártó, bogárn stb. üzemek tulajdonosait, illetve vezetőit, hogy az üzem készletéről felvett és a szociális termelés népbiztosának 5. Sz. N. sz. rendelete értelmében a szociális termelés népbiztosának gazdaságstatisztikai osztálya címére beküldött leltáraknak egy-egy példányát legkésőbb 5 nap alatt a szociális termelés népbiztosága faosztályának Budapest, Nádor-utca 21 sz. és egy-egy példányát a veszprém megyei szociális termelési ügyek

intézőjének vármegyeház késelelem néveljesszék be.

Aki ezen rendeletet megszegi, forradalmi törvényszék elé állíttatik.

Ezen rendelet végrehajtásának ellenőrzésével az illetékes, Munkás-, Katona- és Párttitkárságok bizom meg.

Veszprém, 1919. április 24.

Erdős,
veszprém megyei szociális
term. ügyek intézője.

A komáromi törvényszék.

318/1919. szám.

Hirdetmény.

A komáromi törvényszék közhírré teszi, hogy Gaál Lajosné, Csintalan Klára hetényi lakos részéről az 1911. évi I. t. c. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1919. október hó 18. napján a galíciai orosz honvédek hős halálát halt Gaál Lajos m. k. honvéd gyalogezred 11. századbeli katona volt hetényi lakos elhalálása miatt megállapítása iránt az eljárás a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr. Schmiedthauer Vilmos ügyvéd, komáromi lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék az eltűnteket, mindazokat, akiknek az eltűnt életbenléte tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenléteről értesítsék, egyébként közöljék azokat az adatokat, melyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a hirdetménynek a Budapest Közlönyben közzétett harmadszori beiktatását követő naptól számított három hónap letelte után a bizonyítás hiányában eredményhez képest az eltűnt elhalálozását tényét bírósággal meg fogja állapítani.

Komárom, 1919. évi március hó 12-én.

Dr. Gefferth Elek,
törvényszéki bíró.

A kiadmány hiteles

Bóda Zoltán
kezelő.

A komáromi törvényszék.

307/1919 szám.

Hirdetmény.

A komáromi törvényszék közhírré teszi, hogy Major Ferencné, Csintalan Lidia hetényi lakos részéről az 1911. I. t. c. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán galíciai harctéren Boknya nevű helység közelében az 1919. október hó 31-én járőrszolgálat közben elhalt Major Ferenc 31. századbeli honvéd gyalogezred 11. százada bel katona volt hetényi lakos elhalálása tényének megállapítása az eljárás mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul dr. Mohácsy János ügyvéd, komáromi lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék az eltűnteket, mindazokat, akiknek az eltűnt életbenléte tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenléteről értesítsék, egyébként közöljék azokat az adatokat, melyekből az eltűntnek életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a hirdetménynek a Budapesti Közlönyben közzétett harmadszori beiktatását követő naptól számított három hónap eltelté után a bizonyítás hiányában eredményhez képest az eltűnt elhalálozását tényét bírósággal meg fogja állapítani.

Komárom, 1919. évi. március hó 12-én.

Gefferth Elek,
törvényszéki bíró.

A kiadmány hiteles

Bóda Zoltán
kezelő.